

מכון אהרן
למדיניות כלכלית
ע"ש אהרן דוברת ז"ל

כלכלת ישראל בעידן של מהפכה דיגיטלית מואצת

סיכונים והזדמנויות

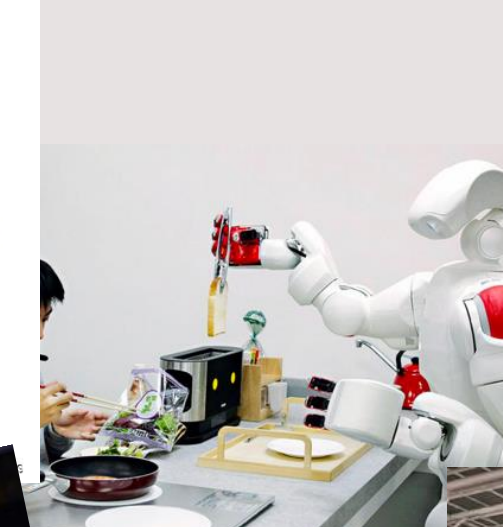
בעולם:

- הגלובליזציה והמהפכה הטכנולוגית אחראים לצמיחה כלכלית גלובלית חסרת תקדים בעשורים האחרונים
- תעשיית הטכנולוגיה משנה תעשיות שלמות ובעזרת ה-AI מבטיחה להמשיך ולשנות את הכלכלה העולמית
- הצמיחה המואצת מייצרת אתגרים חברתיים משמעותיים של פערים הולכים וגדלים, ריכוז עושר ותסיסה חברתית
- הקורונה יצרה האצה משמעותית במהפכה הטכנולוגית ובכלכלה הדיגיטלית ולפריחה חסרת תקדים בתעשיית ההיי-טק העולמית מצד אחד ולהרחבה משמעותית של הפערים מצד שני

בישראל:

- כלכלת ישראל מתאפיינת ככלכלה דואלית הנמצאת בפער משמעותי בפריון מול כלכלות מובילות
- תעשיית היי-טק חדשנית ומובילה עולמית, צמיחה ופריון (שכר) גבוהים ופתיחות מקסימלית לשווקים העולמיים
- תעשייה מסורתית, מסחר ושירותים – פריון (שכר) נמוך, רמת פתיחות נמוכה לשוק העולמי, הון אנושי לא תחרותי, ביורוקרטיה חונקת ורמת תשתיות והשקעות נמוכה
- תעשיית ההיי-טק הישראלית נמצאת בהאצה דרמטית ומהווה הזדמנות אמיתית ליצירת צמיחה משמעותית וברת-קיימא לכלכלה הישראלית ומאיץ למוביליות חברתית
- ישנם אתגרים משמעותיים בפני ההיי טק הדורשים טיפול והתייחסות על מנת לממש את הפוטנציאל
- החזון הכלכלי של מכון אהרון מבוסס על צמיחה כלכלית ומוביליות חברתית
- מדינת ישראל נדרשת למדיניות אקטיבית וכוללת לסגירת פערי הפריון

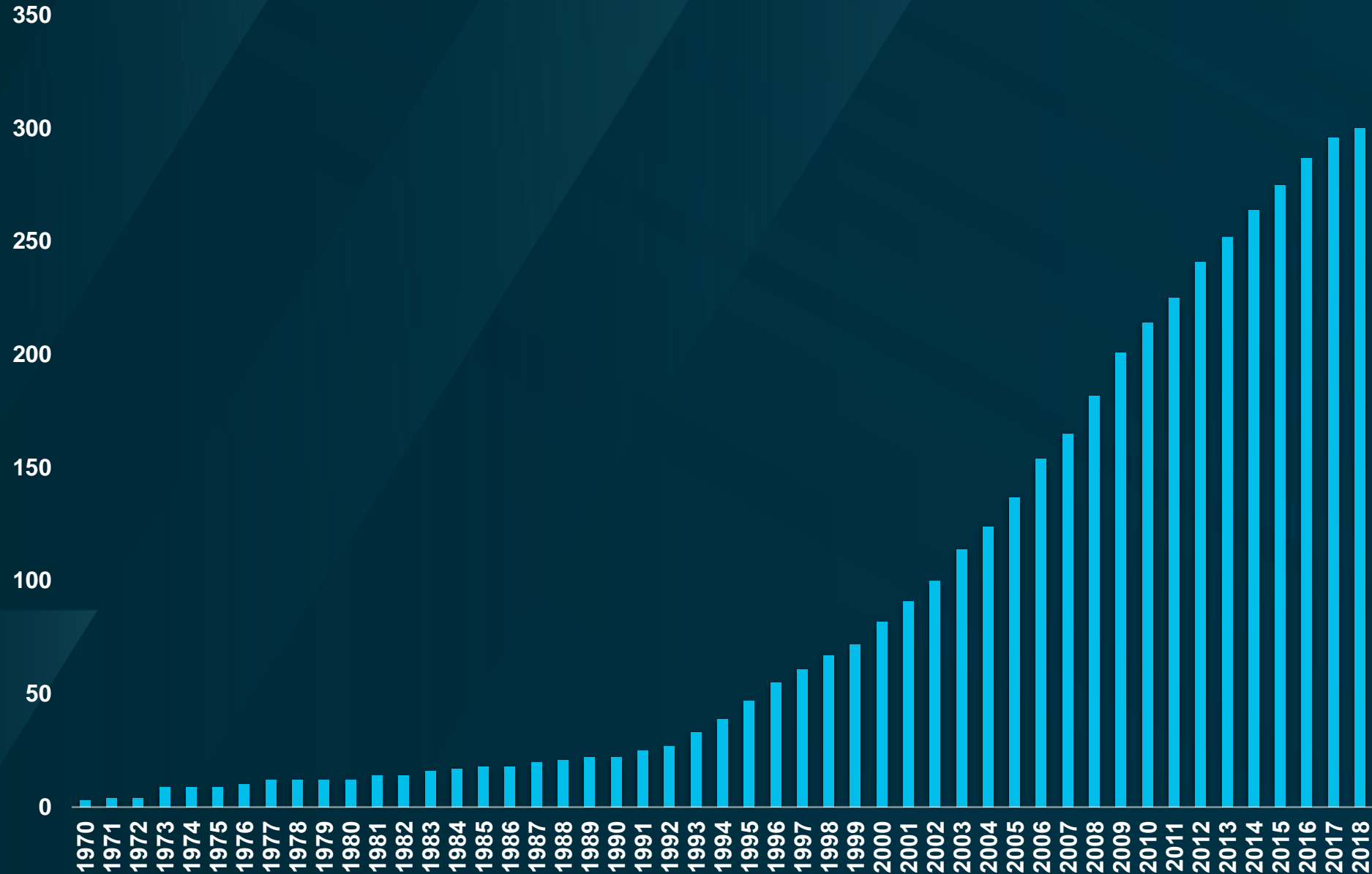

A stylized, blurred globe of the Earth is centered in the image. The globe shows continents in shades of green and yellow, and oceans in blue. The word "GLOBALIZATION" is written across the center of the globe in a white, serif, all-caps font. The background is a dark teal color with diagonal lines.

GLOBALIZATION

Global Trade is Booming

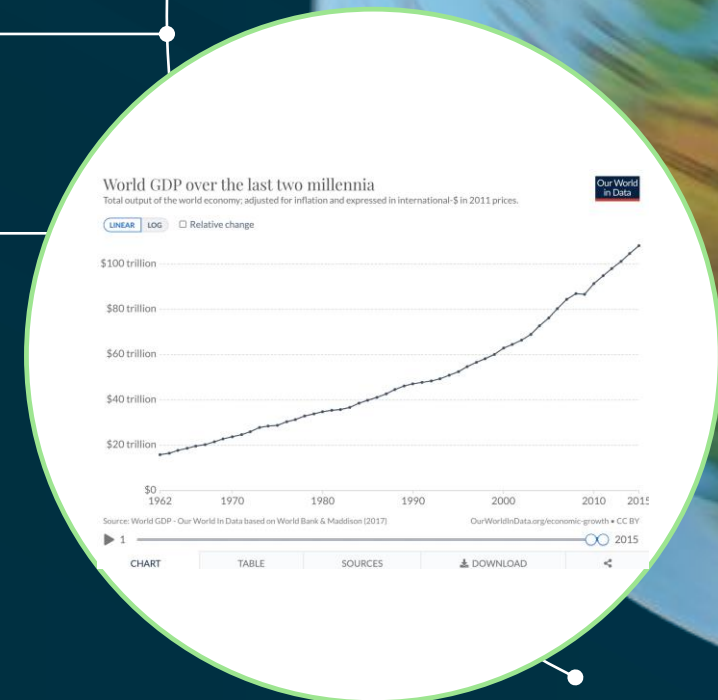

Creating Economic Boom

Growth in Global Trade

Significant **Productivity** improvement

Exceptional Economical **Growth**

TECHNOLOGY TRANSFORMATION

The Global Age Of Consumer

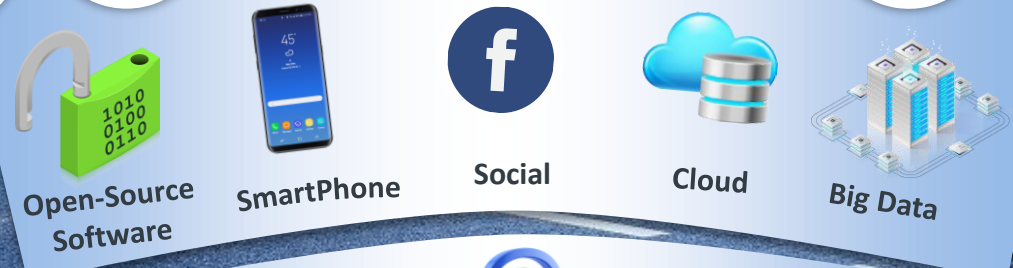
Services & Full Ecosystems

Wealth of SW and Products

Powerful Platforms

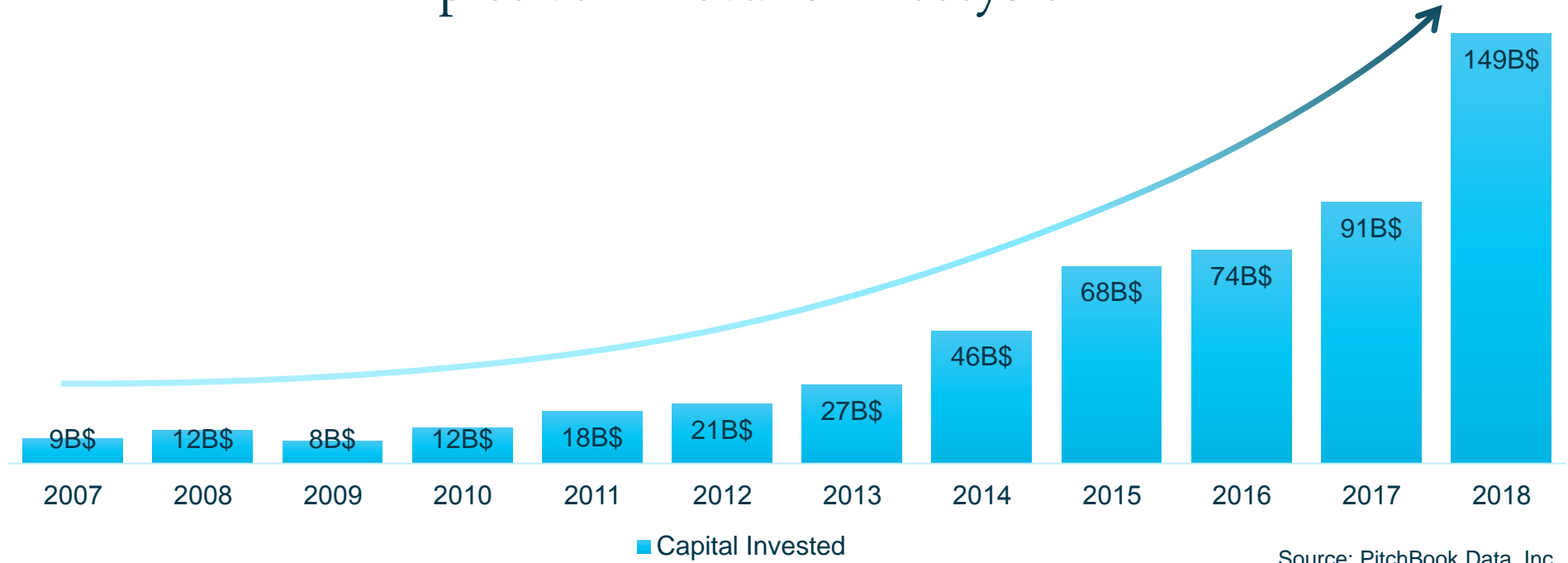

The Dawn of a New Era: Artificial Intelligence

- Big Data
- Non-Linear programming

Explosive Innovation Ecosystem

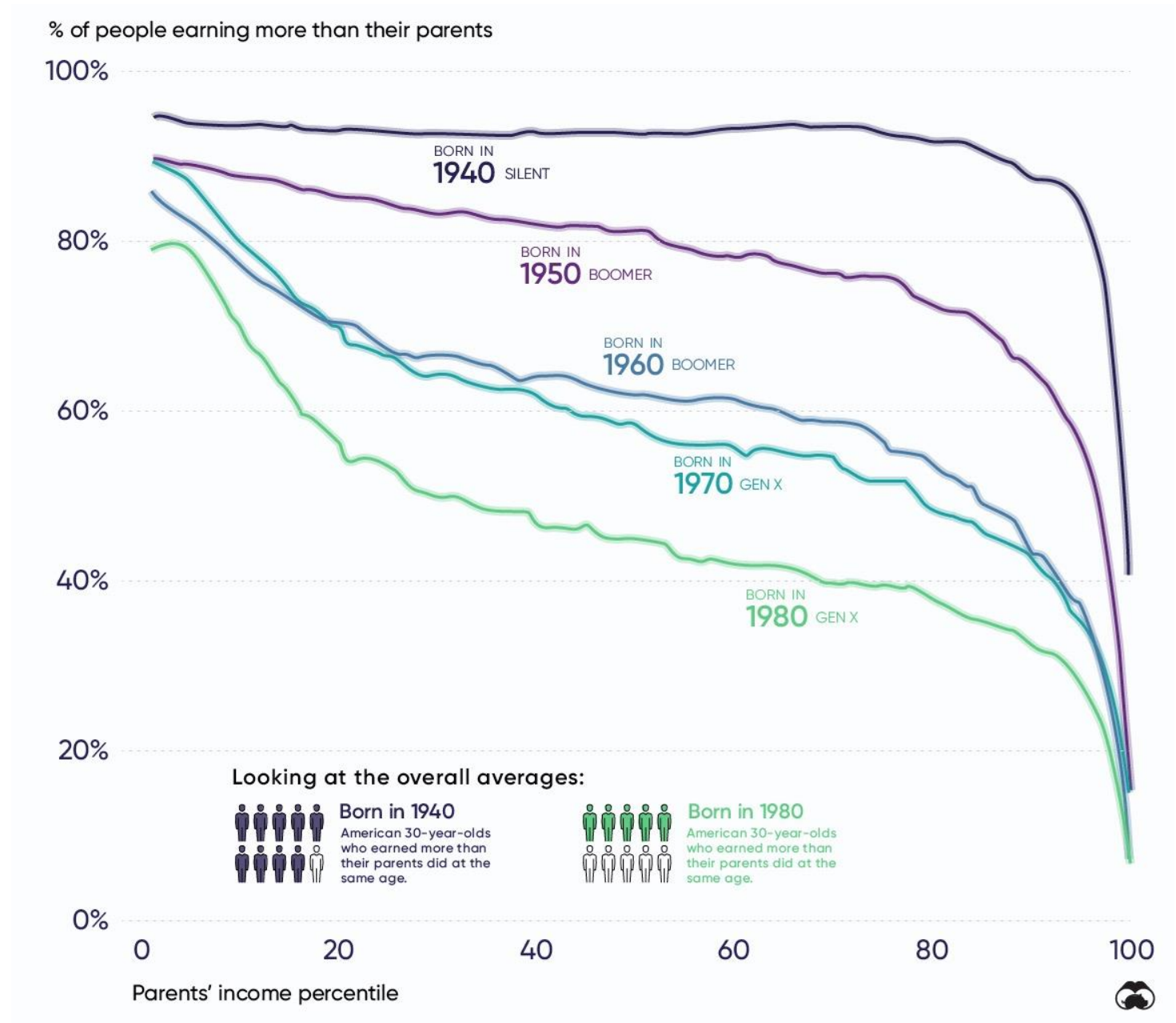

Source: PitchBook Data, Inc.

Social Mobility is Not Working

DIGITAL ADOPTION RATE HAS TAKEN A QUANTUM LEAP – ACCELERATING YEARS INTO JUST A FEW MONTHS

Infrastructure & 5G

E-Commerce

Digital Health

FinTech

Education

Gaming

Collaboration and Productivity
Tools

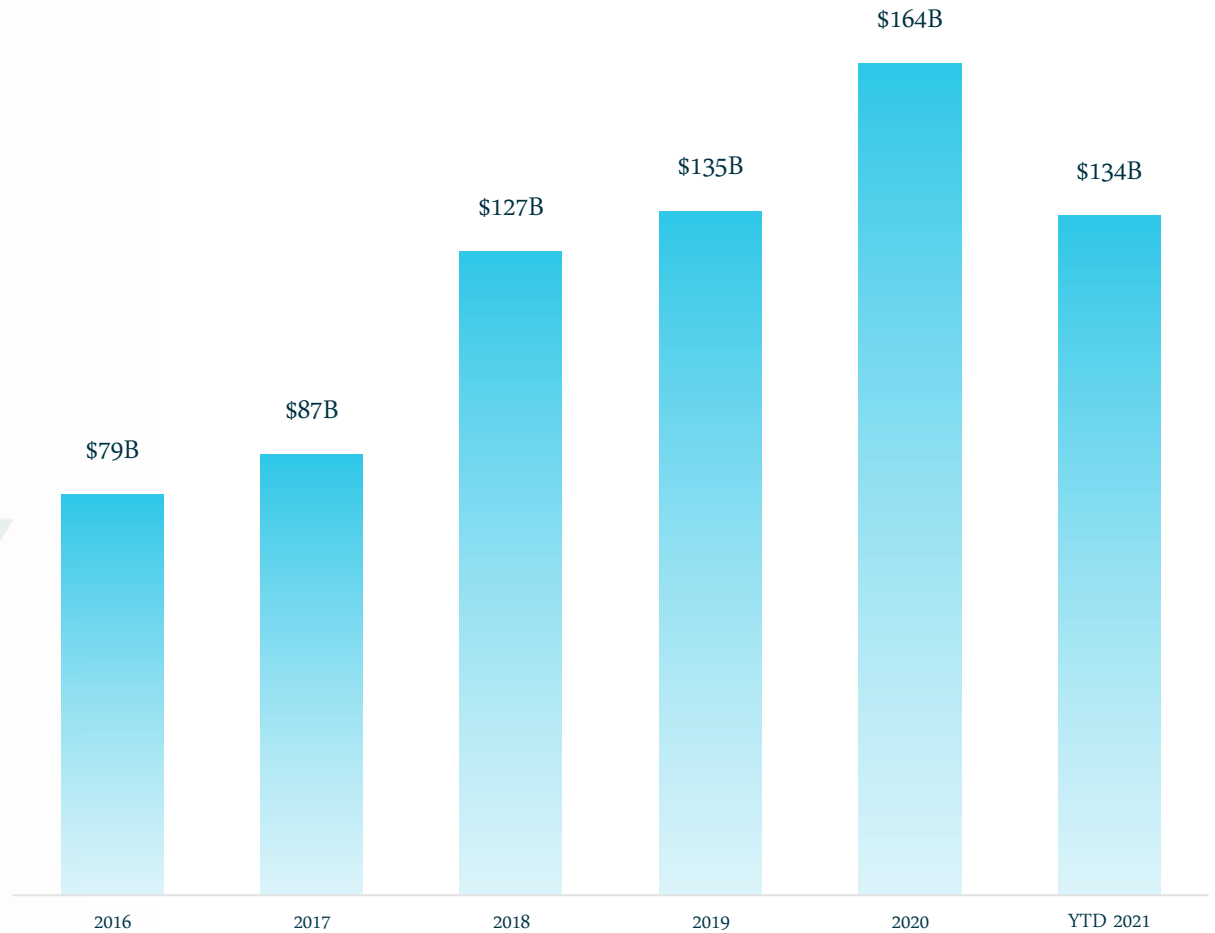

Cyber & Security

PRIVATE TECH INVESTMENTS AT ALL TIME HIGH

Total Capital Raised in US, by Year

STRONG PUBLIC MARKETS

A WIDE OPEN
IPO MARKET

כלכלת ישראל

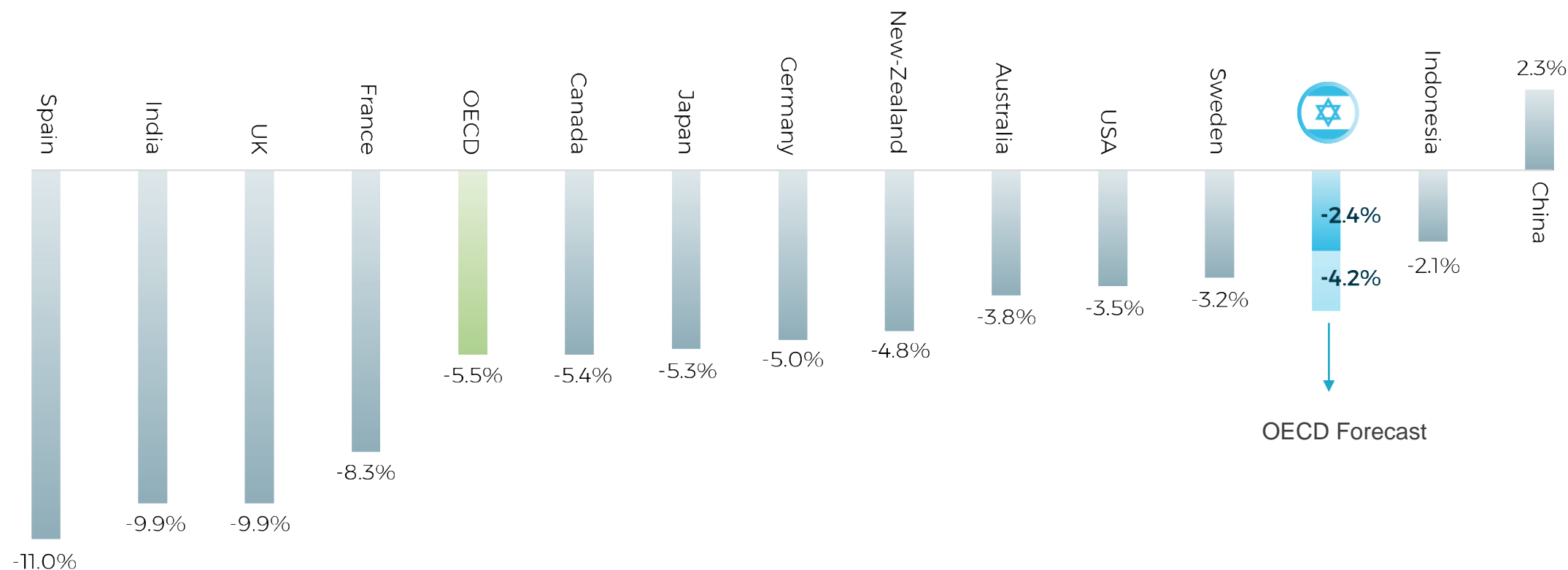

לא ניתן להפריז בחשיבות ההיי-טק להתאוששות הכלכלה הישראלית

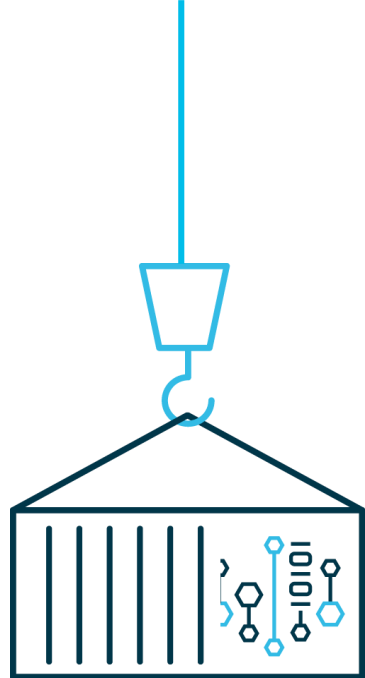

משקלו של ענף ההיי-טק במשק הישראלי הוא אחד הגורמים לפגיעה הכלכלית המתונה של משבר הקורונה בישראל ביחס לפגיעתו במדינות מפותחות אחרות

ירידה של כ- 2.4% בתמ"ג לעומת צפי של מעל 4% במדינות ה OECD

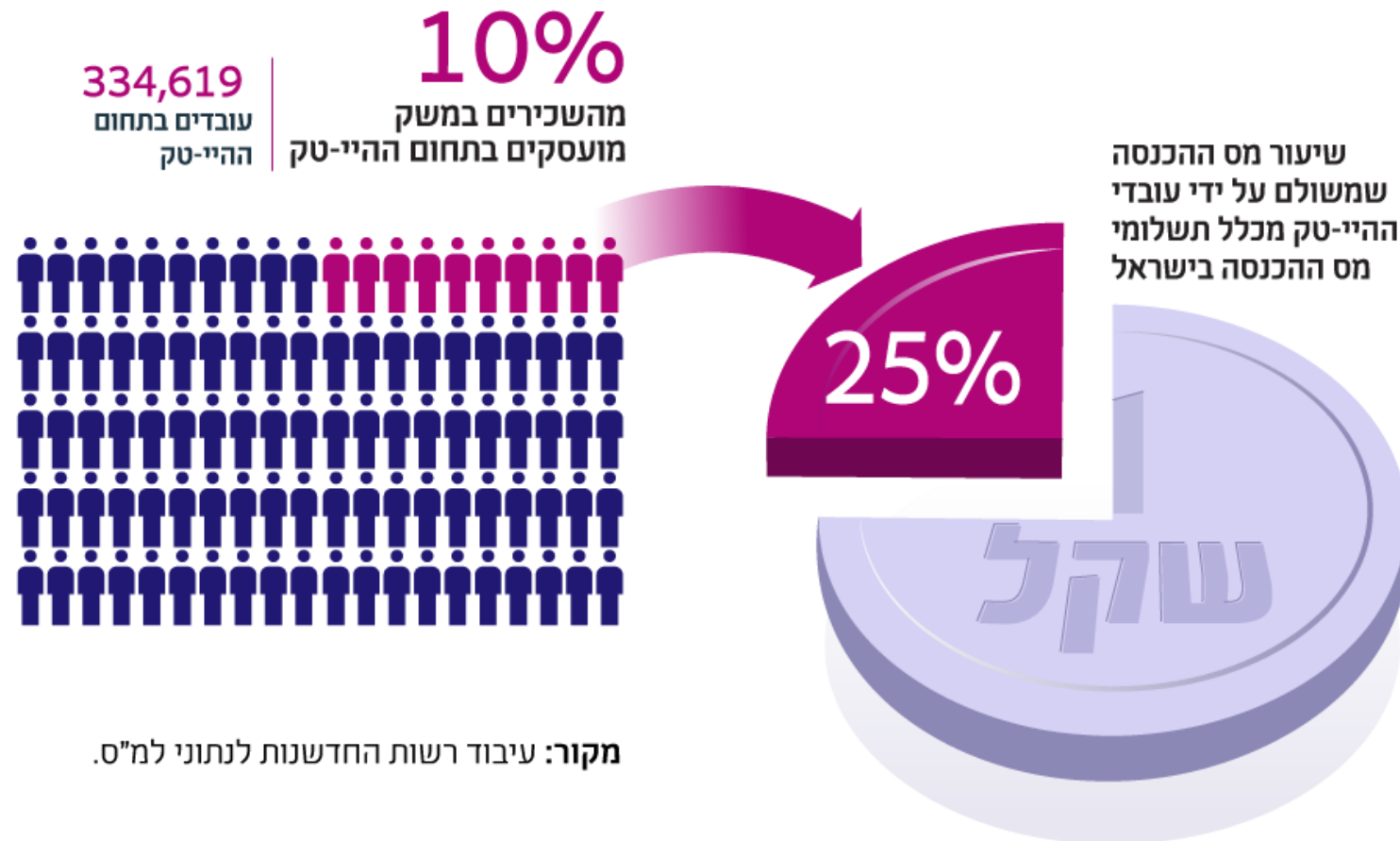
43% מהיצוא
בשנת 2020 – הגיע
מתעשיית ההיי טק!

חלקו של ההיי-טק מתוך
התמ"ג עלה מ- 10%

**ל- 15% תוך
חמש שנים**

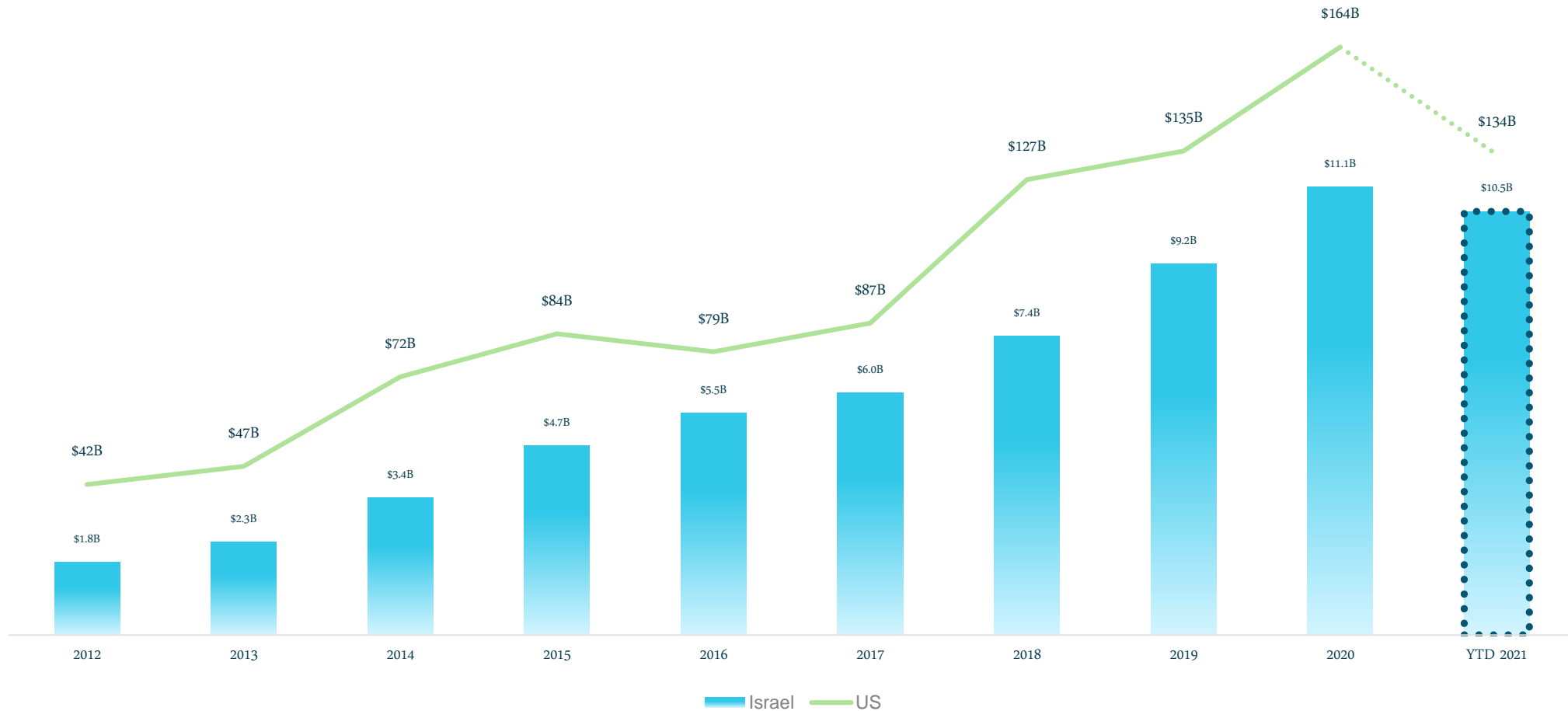
למרות שיעור המועסקים בהיי-טק הינו פחות מ- 10% מגזר ההיי טק שילם 25% מסך תשלומי מס ההכנסה במשק כולו – יותר מפי 2 מגודלו היחסי.

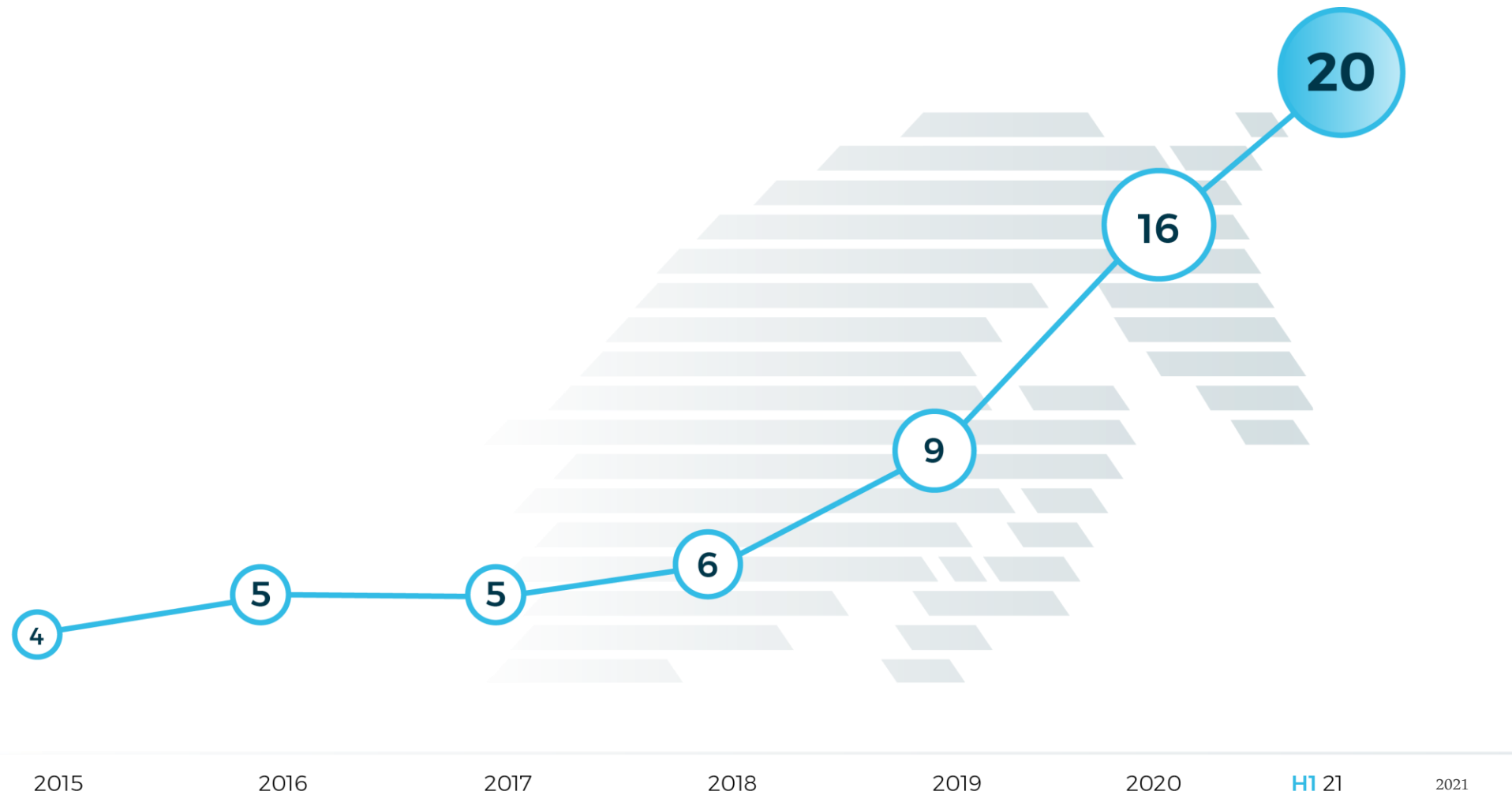
תעשיית ההיי טק הישראלית נמצאת בהאצה דרמטית בעידן הטרנספורמציה הדיגיטלית

השקעות טכנולוגיה ממשיכות לשבור שיאים

יוניקורן-מאניה

Over \$1B

Multi-Billion is the New \$1 Billion

Over \$2B

Over \$3B

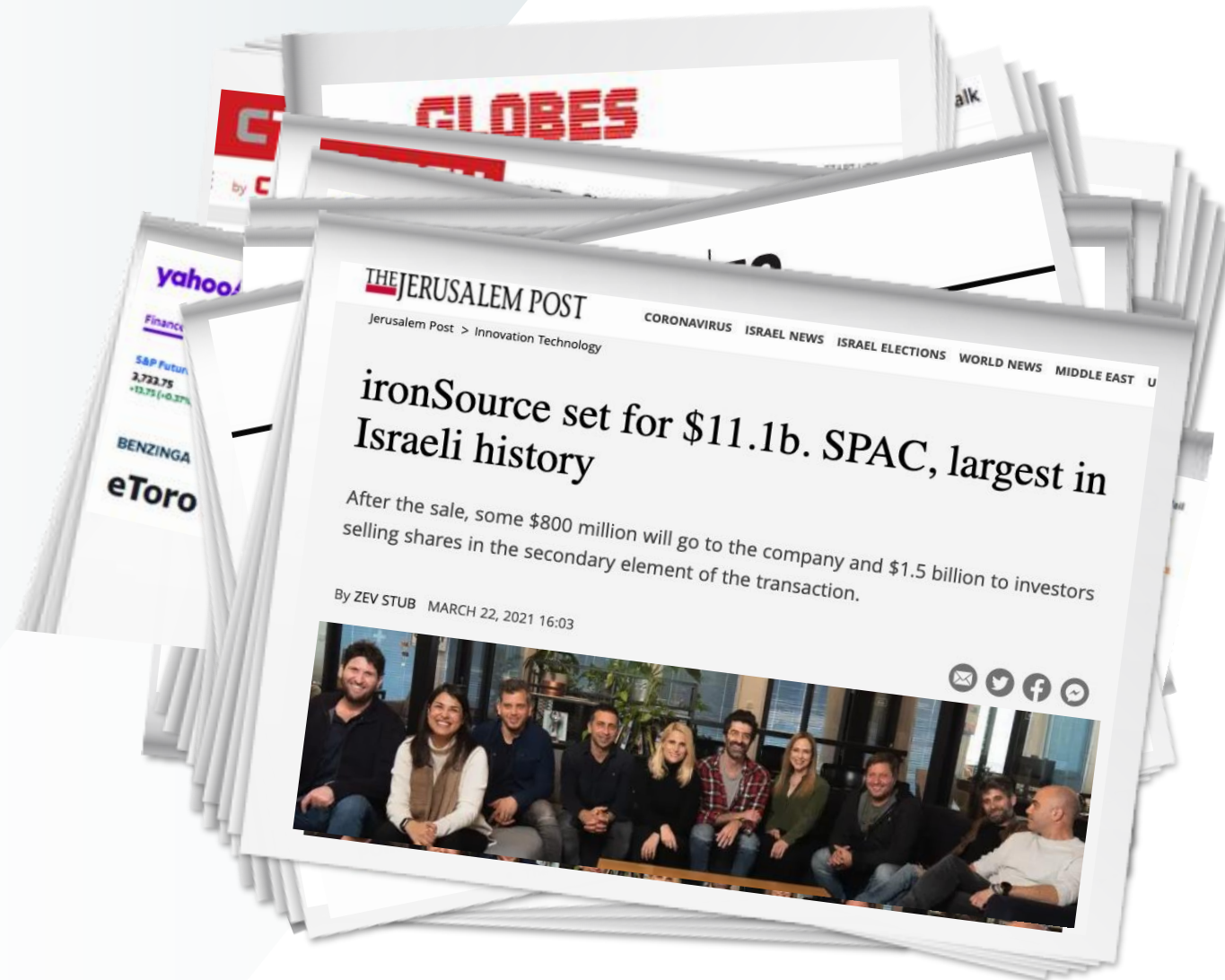

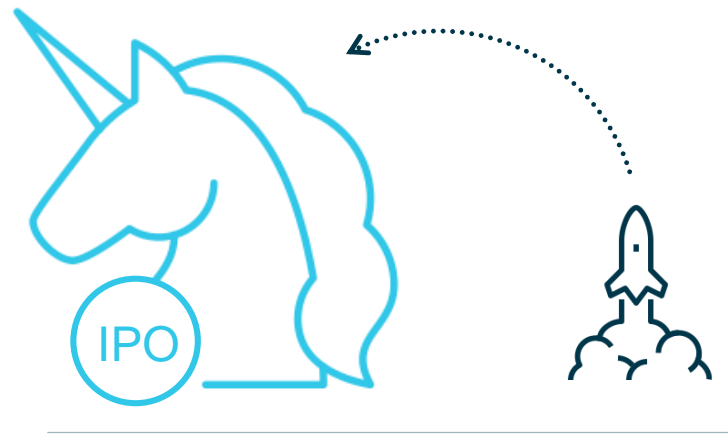

בשנה בודדת, ישראל ייצרה
10% מכלל
היוניקורנים בעולם,
למרות היותה רק
3% מהיקף הגיוסים

2021 ◀ שנת שיא בהנפקות של חברות ישראליות

טרנספורמציית תעשיית ההי-טק הישראלית

מסטארט-אפים טכנולוגיים
ליוניקורן ולחברות ציבוריות מובילות
עולמיות עם היקף מכירות משמעותי

ממוצרים לחברות

עידן ה- Decacorns

- חברות מובילות עולמיות המנוהלות בישראל
- מוצרים דיגיטליים
- מודלים עסקיים scalable
- מעסיקים איכותיים של אלפי עובדים במגוון רחב של מקצועות

אסטרטגיה לא נקבעת על ידי
הסתכלות במראה האחורית

אלא בחלון הקדמי

- חוסר ניכר בכח אדם כאשר הפוטנציאל של כלל החברה בישראל איננו ממומש
- ירידה בכמות הסטארטאפים
- סביבת מיסוי בינלאומית שמאיימת על השקעות של חברות גלובליות
- איכות המחקר והמדע בישראל לא מספקת לתמוך במובילות טכנולוגית ומדעית לאורך זמן
- סביבה גיאופוליטית (ארצות הברית-סין)

סיכונים להמשך צמיחת תעשיית ההיי-טק הישראלית

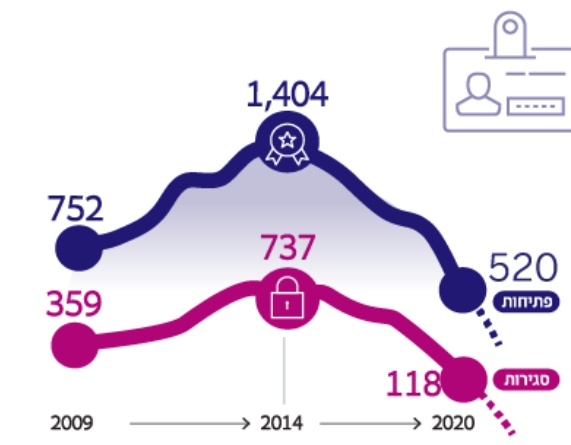

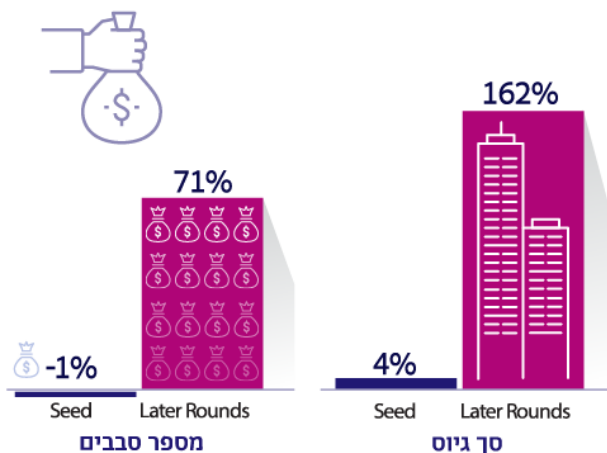
בעיית כח האדם בהיי טק הולכת ומחריפה

- רק 10% מהאוכל בישראל מועסקת בהיי טק. קיים חסר של כ- 18 אלף עובדים.
- ההנפקות והגיוסים הגדולים יוצרים ביקוש לכ"א בהיקפים שישראל לא מצליחה לספק.
- התחרות סביב כ"א גורמת לעלייה מטאורית בעלויות הגיוס ויוצרת נטל כלכלי
- חלקים שלמים מהחברה הישראלית בנגישות נמוכה עקב בעיית הון אנושי וחסמים אחרים
- פתיחת מרכזי R&D מחוץ לישראל בשיטת Outsourcing נהפכת למציאות הכרחית עבור חברות היי טק ישראליות

**חייבים תכנון אסטרטגי לבעיית כח האדם בכדי להשאיר את ישראל כבעלה
יתרון תחרותי בשוק הגלובאלי**

שינויים במספר סבבי השקעה וסך ההון שגוייס לפי שלב בין השנים 2015 ל-2020

ישראל כבר אינה "סטארטאפ ניישן"

כמות הסטארטאפים החדשים שמוקמים מדי שנה הולכת וקטנה: מ-1400 בשנת 2014 ל-520 חברות בשנת 2020!

ירידה במספר סבבי ההשקעה בסטארט-אפים בשלב ה-Seed .

חזון כלכלי בדמוקרטיה מודרנית

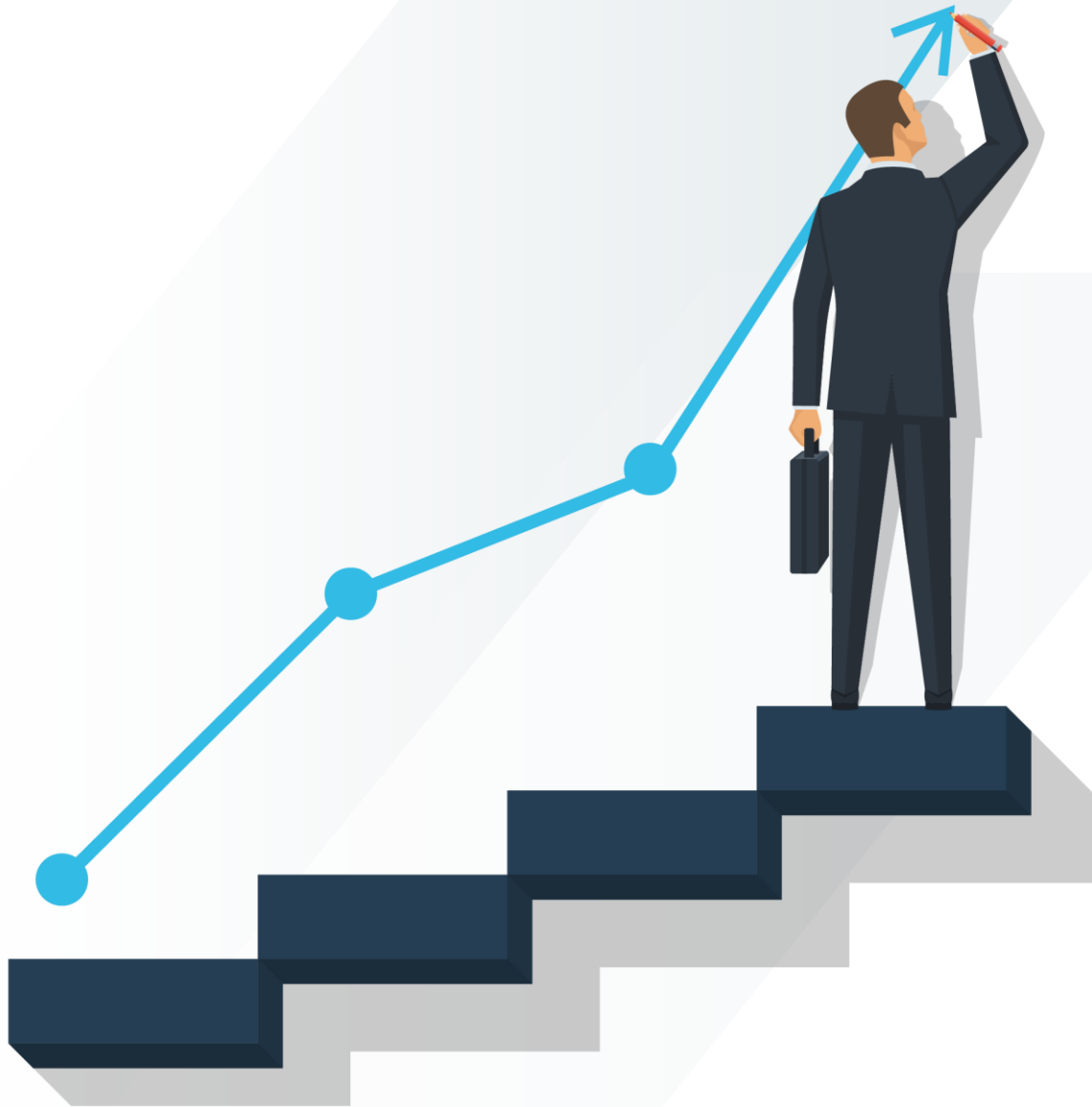
- מטרת העל של כלכלה היא צמיחה כלכלית ומוביליות חברתית אמיתית
- "צמיחה מכלילה" אינה עובדת
- מדיניות רווחה אינה מספיקה – רשת בטחון אינה מייצרת מוביליות

חזון כלכלי לישראל

צמיחה כלכלית מבוססת
חדשנות, תחרותיות
ופתיחות לכלכלה העולמית

מימוש של מוביליות חברתית
על ידי הנגשת כלל האוכלוסיה
ל"כלכלה הדיגיטלית"

פער ענק בפריזון.

ישראל נמצאת בפער של 40% (25 דולר לשעת עבודה) מול מדינות מפותחות (מדינות סמן)

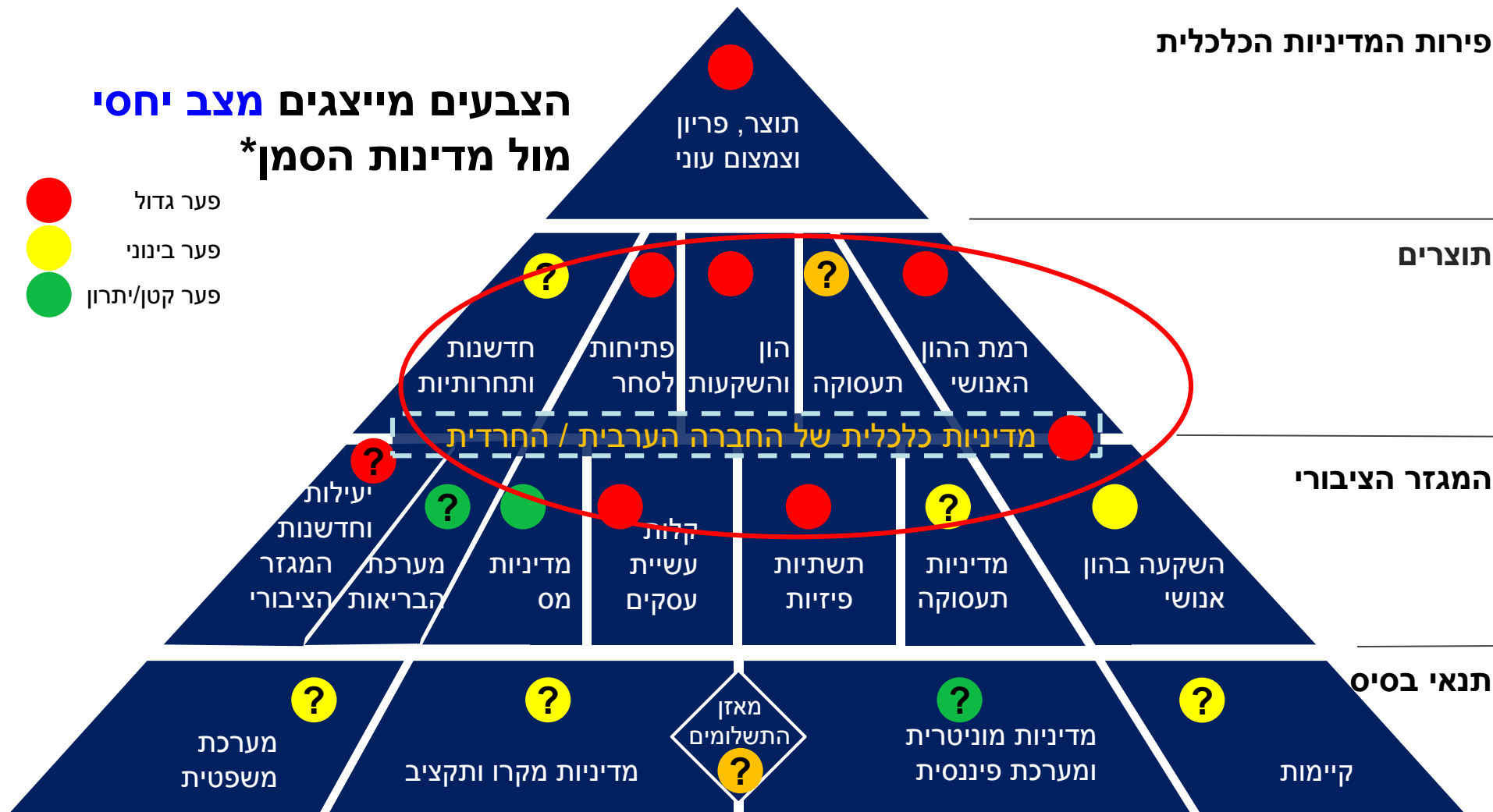
- אנשים ללא אוריינות דיגיטלית נותרים מאחור, פער שעלול ליצור שתי כלכלות. בהון האנושי – קיים כיום פער של 11% בעיקר בחציון התחתון של מיומנויות עפ"י מדדי OECD
- האוכלוסיות שסובלות מכך בעיקר הן המיגזר הערבי והחרדי, שגם היום אינם משתתפים בכלכלת ההיי טק במספרים גדולים (רק 2% ערבים ו- 3% חרדים).

פירמידת הצמיחה

פירות המדיניות הכלכלית

הצבעים מייצגים מצב יחסי מול מדינות הסמן*

- פער גדול
- פער בינוני
- פער קטן/יתרון

*מדינות סמן: אוסטריה, דנמרק, שבדיה, פינלנד, הולנד ואירלנד.

זמני משבר יוצרים הזדמנות לרפורמה: המלצות מרכזיות של מכון אהרון

1. השקעה בתשתיות ציבוריות (תחבורה, תקשורת ואינטרנט)
2. צמצום דרמטי של הבירוקרטיה במיגזר הציבורי, על מנת לעודד יזמות וחדשנות במשק הישראלי
3. עידוד השקעות של המיגזר הפרטי
4. יצירת חוקי מיסוי תחרותיים שיעודדו חברות ישראליות ורב-לאומיות להמשיך להעסיק עובדים בישראל ולהגדיל את כמות המועסקים שלהן על אף עלויות ההעסקה הגבוהות.
5. השקעות מהותיות בחינוך ובאוריינות דיגיטלית על מנת לשלב אוכלוסיות נוספות במעגל העבודה בהיי טק, גם בתפקידים שהינם מחוץ לתפקידי הליבה הטכנולוגיים (שיווק, משא"ב, מכירות)

סיכום

- ◀ האקסלרציה הדיגיטלית שנוצרה בעקבות הקורונה יצרה קפיצה מטאורית בקצב הצמיחה של חברות היי טק בעולם. לישראל יתרון משמעותי בעידן ה-Digital Economy.
- ◀ הכלכלה הישראלית התאוששה יחסית מהר ממשבר הקורונה, בעיקר הודות לתעשיית ההיי טק. מנוע צמיחה משמעותי המעניק לישראל יתרון תחרותי בכלכלה הגלובאלית והזדמנות להרחבת האימפקט על כלל הכלכלה.
- ◀ קיימים אתגרים משמעותיים לשימור המובילות של תעשיית ההיי טק והם דורשים השקעות ועדיפות ברמת המדיניות
- ◀ למרות ההיי-טק ישראל נמצאת בפערי פריון עצומים ובפערים ההולכים וצומחים. מכון אהרון מציע צעדי מדיניות ורפורמות משמעותיות להעלאת ההשקעות הפרטיות, רמת ואיכות התעסוקה בכל החברה הישראלית, הורדת הביורוקטיה, עידוד הפתיחות והשקעות תשתית נרחבות

מכון אהרן
למדיניות כלכלית
ע"ש אהרן דוברת ז"ל

תודה